

IZTOČNICE NA TEMO ZDRAVJE

Zdravje postaja vse bolj osrednja vrednota sodobnega časa. Čeprav si predstavljamo, da je bilo zdravje vedno zaželeno dobrota, lahko rečemo, da skrb za lastno telo, fizično pripravljenost in zdravo življenje še nikdar ni v tako velikih razsežnostih zaznamovala neke družbe.

Že hiter pregled filmske produkcije pokaže, kako je iz platen in malih ekranov izginil na primer lik starega, ostroumnega detektiva, ki s cigaro v ustih in viskijem v rokah premišljuje razrešuje primere. Nadomestili so ga mladi, telesno pripravljeni raziskovalci, ki se sproščajo s tekom, fitnessom ali drugo telesno aktivnostjo.

V nasprotju z idejo hedonističnega reka *carpe diem* izkazuje skrb za telo nek trenutni napor, odpovedovanje zavoljo neke prihodnje dobrobiti. Če se je določenim naukom ali nazorom kdaj očitalo, da zapovedujejo trenutno odpoved zavoljo nekega tostranskega ali onstranskega boljšega jutri, lahko vidimo v moralnem imperativu zdravega življenja podobno strukturo. Skrb za telo izkazuje tudi porast pomena tostranskega, fizičnega življenja: borbo za dolgoletno in kvalitetno življenje.

Zdravje je dandanes opredeljeno kot »stanje popolnega fizičnega, duševnega in družbenega blagostanja (well-being) in ni le gola odsotnost bolezni.« Že ta opredelitev Svetovne zdravstvene organizacije kaže, da se sam pojem zdravja širi na najrazličnejše aspekte človekovega življenja. Marsikatera dejavnost ali stanje, ki jo bila v preteklosti opredeljena z moralnimi, legalnimi ali drugimi kategorijami, je danes postalo bolezen: alkoholizem, zasvojenost z igrami na srečo, agresivno vedenje, debelost, plešavost, sramežljivost, visok krvni tlak itd. Zdravstveni besednjak se med drugim širi v vsakdanjo govorico in nadomešča druge načine izražanja: govorimo o »zdravih« podjetjih, gospodarskem »krču«, iz funkcij pa odstopamo zaradi »higieničnosti«.

Fenomen rasti in širitve pomena zdravja lahko opazujemo skozi različne vidike. Na eni strani imamo farmacevtsko industrijo, ki nedvomno služi z ustvarjanjem novih bolezni. Na drugi strani pa imamo očitno posameznika, ki želi do polnosti okrepiti in izkoristiti lastno telo in njegove potenciale. Vmes lahko najdemo marsikatero družbene fenomene povezane z zdravjem in zdravim življenjem. Pozabiti pa ne gre tudi na državo in vprašanje financiranja zdravstvenega sistema.